

**CRNA GORA
SAVJET ZA REVIZIJU**

**IZVJEŠTAJ O RADU SAVJETA ZA REVIZIJU
ZA 2023. GODINU**

Podgorica, februar 2024. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
2. SASTAV I NADLEŽNOSTI SAVJETA ZA REVIZIJU	3
3. AKTIVNOSTI SAVJETA U SKLADU SA NADLEŽNOSTIMA UTVRĐENIM ZAKONOM O REVIZIJI.....	5
4. AKTIVNOSTI NA SPROVOĐENJU NADZORA.....	8
5. MEĐUNARODNA SARADNJA.....	15

1. UVOD

Skupština Crne Gore je usvajanjem Zakona o reviziji (Sl. list CG, br. 01/17) 29.12.2016. godine, uspostavila zakonski okvir za nadzor nad radom ovlašćenih revizora i društava za reviziju. Uspostavljanje nadzora podrazumijevalo je uspostavljanje organizacione jedinice u Ministarstvu finansija koja je nadležna za inspekcijski nadzor rada ovlašćenih revizora i društava za reviziju, kao i osnivanje Savjeta za reviziju (u daljem tekstu: Savjet), kao tijela od značaja za praćenje i unaprjeđenje revizorske prakse u Crnoj Gori.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 09.02.2023. godine imenovala članove Savjeta za reviziju. Prethodnom sazivu Savjeta je istekao mandat u junu 2021. godine nakon čega nije izvršeno imenovanje novog Savjeta te je ovo Vladino tijelo bilo nefunkcionalno sve do februara 2023. godine i imenovanja aktuelnog Savjeta.

Ovaj izvještaj se odnosi na period februar – decembar 2023. godine.

2. SASTAV I NADLEŽNOSTI SAVJETA ZA REVIZIJU

Savjet za reviziju ima pet članova koje, na predlog Ministra finansija, imenuje i razrješava Vlada Crne Gore. Na osnovu člana 39 Zakona o reviziji ("Službeni list CG", broj 1/17 od 09.01.2017. godine), Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 09.02.2023. godine donijela Rješenje o imenovanju Savjeta za reviziju, koji čine:

- Minas Trubljanin, predsjednik;
- Ana Lalević Filipović - zamjenica predsjednika;
- Tamara Ivković – član;
- Vladimir Đurišić – član;
- Marina Albijanić – član.

Svi članovi Savjeta ispunjavaju uslove propisane Zakonom o reviziji, koji propisuje da svaki član Savjeta mora da:

- 1) ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja sedmi nivo (VII) u obimu 240 kredita CSPK-a,
- 2) ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima računovodstva, revizije, finansija ili pravnim poslovima,
- 3) nije osuđivan za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje poslova iz nadležnosti Savjeta.

Većina članova Savjeta, shodno Zakonu o reviziji, su lica koja:

- 1) aktivno ne učestvuju u obavljanju poslova revizije u skladu sa odredbama ovog zakona ili nijesu učestvovala u obavljanju poslova revizije tri godine prije imenovanja u Savjet za reviziju,
- 2) tri godine prije imenovanja u Savjet za reviziju nijesu imala pravo glasa kao članovi revizorskog društva,
- 3) tri godine prije imenovanja nijesu bila članovi upravnog ili izvršnog organa revizorskog društva,
- 4) tri godine prije imenovanja nijesu bila zaposlena u revizorskom društvu ili kod ovlašćenog revizora, odnosno na drugi način povezana s njima.

Članovi Savjeta imenuju se na period od četiri godine uz mogućnost ponovnog imenovanja, najviše dva puta.

U skladu sa članom 37 Zakona o reviziji, Savjet ima sljedeće nadležnosti:

- 1) razmatra i zauzima stavove o pitanjima razvoja i unapređivanja revizorske prakse u Crnoj Gori;
- 2) prati proces primjene standarda revizije;
- 3) daje inicijative za odgovarajuća i blagovremena rješenja radi što efikasnije primjene standarda revizije;
- 4) pruža savjete licima koja kreiraju politiku, regulatorima i državnim organima;
- 5) pruža stručnu pomoć za poboljšanje kvaliteta finansijskog izvještavanja;
- 6) objavljuje na svojoj internet stranici izvještaje o transparentnosti društava za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora;
- 7) daje mišljenje na godišnji plan kontrole društava za reviziju i ovlašćenih revizora koji utvrđuje Ministarstvo;
- 8) daje mišljenje na program kontinuirane profesionalne edukacije ovlašćenih revizora;
- 9) daje mišljenje na program obuke ovlašćenih službenih lica; i
- 10) vrši i druga pitanja od značaja za ostvarivanje i unapređenje revizorske prakse u Crnoj Gori.

Savjet razmatra i daje mišljenje o nacrtima i predlozima zakona i drugih propisa od značaja za reviziju.

Članovi Savjeta dužni su da čuvaju tajnost podataka koje saznaju u obavljanju poslova iz nadležnosti Savjeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka. Čuvanje tajnosti podataka odnosi se i na članove Savjeta čije članstvo u Savjetu je prestalo.

Savjet za reviziju je djelovao i sprovodio aktivnosti tokom 2023. godine u skladu sa Godišnjim programom rada za 2023. godinu koji je donio na trećoj sjednici održanoj u maju 2023. godine. Godišnji program rada sadrži plan aktivnosti za tekuću godinu kao i rokove za obavljanje istih a sve u skladu sa nadležnostima Savjeta.

Savjet za reviziju je usvojio Poslovnik o radu Savjeta za reviziju, kojim se uređuje organizacija i način rada Savjeta i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

3. AKTIVNOSTI SAVJETA U SKLADU SA NADLEŽNOSTIMA UTVRĐENIM ZAKONOM O REVIZIJI U PERIODU FEBRUAR 2023. - DECEMBAR 2023. GODINE

3.1. Razmatranje i zauzimanje stavova o pitanjima razvoja i unapređivanja revizorske prakse u Crnoj Gori

Savjet je u izvještajnom periodu održao 5 sjednica, na kojima su razmatrana pitanja od značaja za razvoj revizije, kao i ključni izazovi u procesu nadzora nad radom ovlašćenih revizora, odnosno društava za reviziju.

Neka od ključnih pitanja o kojima je Savjet zauzeo stav su:

1. Predlog izmjena i dopuna Zakona o reviziji

U skladu sa nadležnostima koje proizilaze iz člana 37 Zakona o reviziji, Savjet razmatra i daje mišljenja o nacrtima i predlozima zakona i drugih propisa od značaja za reviziju. Već na prvim sjednicama koje su održane tokom 2023. godine, Savjet za reviziju je uzeo u razmatranje važeći Zakon o reviziji i identifikovao određene nedostatke pojedinih odredbi kao i potrebu da se iste dodatno usaglase sa relevantnim Direktivama EU kao i najboljom revizorskom praksom. S tim u vezi, Savjet je tokom 2023. godine zauzeo proaktivan pristup i, pored toga što je razmatrao i dao mišljenje na određene predloge o izmjenama Zakona o reviziji, članovi Savjeta su dali konkretne sugestije i predloge izmjena i dopuna Zakona.

U kontekstu prethodno navedenog, Savjet je tokom 2023. godine imao intenzivnu saradnju sa ekspertima Svjetske banke iz oblasti revizije, računovodstva i finansijskog izvještavanja. U koordinaciji sa pomenutim ekspertima su napravljene detaljne analize usaglašenosti

Zakona sa EU direktivama i pripremljene tabele usklađenosti koje će biti značajan input za donošenje izmjena i dopuna Zakona o reviziji. U skladu sa svim prethodno navedenim, Savjet je krajem godine pripremio Predlog izmjena i dopuna Zakona o reviziji i uputio ih prema Ministarstvu finansija kako bi isti bio uzet u obzir u procesu pripreme novog zakonskog rješenja.

3.2. Praćenje procesa primjene standarda

Savjet za reviziju prati proces primjene standarda kroz analizu izvještaja o obavljenim kontrolama koji priprema Ministarstvo u postupku inspekcijskog nadzora, odnosno kroz analizu izvještaja o transparentnosti koje dostavljaju društva za reviziju, kao i na osnovu informacija dostavljenih od strane društava za reviziju kroz upitnik za ovlašćene revizore i društva za reviziju koji priprema Ministarstvo.

Analizom izvještaja o transparentnosti, odnosno na osnovu informacija koje su ovlašćeni revizori i društva za reviziju dostavila kroz upitnik kao i kontinuiranim praćenjem sprovođenja inspekcijskog nadzora od strane ovlašćenih službenih lica u Direkciji za nadzor nad revizijom, može se zaključiti da društva za reviziju primjenjuju međunarodne standarde revizije, kao i da postoji prostor za unapređenje, posebno u dijelu koji se odnosi na primjenu Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta, jačanje kapaciteta revizije i stručno usavršavanje revizora.

3.3. Pružanje stručne pomoći za poboljšanje kvaliteta finansijskog izvještavanja

Savjet je u toku 2023. godine razmatrao Zakon o računovodstvu, Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, kao i Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica. U skladu sa navedenim, Savjet je na sjednicama donio određene zaključke koji se tiču potrebe za izmjenama i dopunama prethodno pomenutih akata i njihovim unapređenjem te shodno tome donesena je odluka da se početkom 2024. godine uputi inicijativa prema Ministarstvu finansija za izmjenama i dopunama gore pomenutih akata.

Zakonom o reviziji je propisano da Savjet razmatra i daje mišljenja o nacrtima i predlozima zakona i drugih propisa od značaja za reviziju. Kao što je već navedno, zauzimanjem proaktivnog pristupa članovi Savjeta su u koordinaciji sa ekspertima Svjetske banke pripremili tabele usklađenosti Zakona o računovodstvu i Pravilnika o sadržini i formi

obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica sa relevantnim EU Direktivama.

3.4. Objavljivanje izvještaja o transparentnosti društava za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora

U skladu sa članom 26 Zakona o reviziji, društva za reviziju odnosno ovlašćeni revizor dužni su da do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, Savjetu za reviziju dostave izvještaj o transparentnosti radi objavljivanja na internet stranici Savjeta. Do 31.marta 2023.godine, ukupno je dostavljeno 26 izvještaja o transparentnosti za 2022. godinu. Savjet je upoznat sa svim predmetnim izvještajima koji sun a trećoj sjednici razmatrani od strane članova Savjeta nakon čega su svi objavljeni na internet stranici Savjeta.

U skladu sa članom 26 Zakona o reviziji, Izvještaj o transparentnosti treba naročito da sadrži:

- 1) oblik privrednog društva i vlasničku strukturu društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora;
- 2) opis mreže i njeno pravno i organizaciono uređenje, ako društvo za reviziju pripada mreži;
- 3) opis upravljačke strukture društva za reviziju;
- 4) opis unutrašnjeg sistema kontrole kvaliteta društva za reviziju i izjavu organa upravljanja o njegovoj efikasnosti;
- 5) datum kada je sprovedena posljednja kontrola rada;
- 6) popis subjekata iz člana 29 ovog zakona, za koje je društvo za reviziju odnosno ovlašćeni revizor sprovelo reviziju tokom prethodne finansijske godine;
- 7) izjavu o nezavisnosti rada društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora, koja naročito sadrži pregled internih kontrola kojima se obezbjeđuje nezavisnost;
- 8) izjavu o politici revizorskog društva o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji;
- 9) finansijske informacije i podatke o ukupnom prihodu od obavljanja revizije i prihodu od dodatnih usluga, koje nijesu povezane sa revizijom;
- 10) parametre za utvrđivanje zarada glavnih partnera za reviziju.

3.5. Godišnji plan kontrole društava za reviziju i ovlaštenih revizora koji utvrđuje Ministarstvo finansija

U skladu sa članom 45 Zakona o reviziji, Ministarstvo finansija donosi godišnji plan kontrole društava za reviziju odnosno ovlaštenih revizora i dostavlja ga Savjetu za reviziju na mišljenje. S tim u vezi, Glavno ovlašćeno službeno lice iz Direkcije za nadzor nad revizijom je pripremio Godišnji plan kontrole društava za reviziju, odnosno ovlaštenih revizora za 2023. godinu i dostavilo ga Savjetu na razmatranje i davanje mišljenja.

Na sjednici Savjeta održanoj 29.maja 2023. godine, tokom koje je razmatran dostavljeni dokument, Glavno ovlašćeno službeno lice je upoznao članove i predsjednika Savjeta sa aktivnostima preduzetim u cilju pripreme Plana kontrole za 2023. godinu, zatim ih upoznao sa Planom i metodologijom procjene rizika na bazi kojih je pripremljen Plan. Nakon što su se svi članovi Savjeta detaljno upoznali sa Planom kontrole za 2023.godinu, pozitivno su se izjasnili na predloženi dokument te je Savjet, u skladu sa Zakonom, dao mišljenje na Godišnji plan kontrole društava za reviziju, odnosno ovlaštenih revizora za 2023. godinu.

Takođe, Glavno ovlašćeno službeno lice je tokom 2023. godine redovno na sjednicama informisalo Savjet o aktivnostima vezanim za nadzor nad radom ovlaštenih revizora i društava za reviziju kao i aktivnostima na popunjavanju radnih mjesta za ovlaštena službena lica. Ocjena Savjeta je bila da je revizorska struka pod lupom javnosti i da se suočava sa brojnim izazovima te je u tom smislu potrebno jačati sistem nadzora nad društvima za reviziju odnosno ovlašćenim revizorima a sve u cilju postizanja visokog kvaliteta revizorskih izvještaja i izvrsnosti što će u konačnom dovesti do većeg stepena povjerenja javnosti.

Treba napomenuti da su sva navedena dokumenta i informacije dostavljeni Savjetu na način da se obezbijedi povjerljivost podataka o kontroli.

4. AKTIVNOSTI NA SPROVOĐENJU NADZORA NAD RADOM DRUŠTAVA ZA REVIZIJU I OVLAŠĆENIH REVIZORA

Uspostavljanje efikasnog i efektivnog sistem nadzora nad revizijom u Crnoj Gori podrazumijeva kontinuirano zajedničko djelovanje Savjeta za reviziju i Ministarstva finansija – Direkcije za nadzor nad revizijom, kao dvije komponente ovog sistema. Sistem nadzora nad revizijom je duži vremenski period bio nefunkcionalan budući da u periodu jun 2021 – februar 2023.godine Savjet nije postojao ali su i sva sistematizovana radna mjesta u Direkciji za nadzor nad revizijom bila upražnjena. Odmah po imenovanju, Savjet je već na prvoj sjednici održanoj u februaru 2023. godine donio zaključak o potrebi obezbjeđivanja

pune operativnosti Direkcije za nadzor nad revizijom i shodno tome uputio inicijativu prema Ministarstvu finansija za urgentno rješavanje pitanja nefunkcionalnosti ove organizacione jedinice i u što hitnijem roku pokretanje procedure za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta. Kako su Direkcija za nadzor nad revizijom i Savjet dvije međusobno povezane komponente sistema nadzora u oblasti revizije, apostrofirano je da je neophodno da i jedno i drugo budu funkcionalni kako bi se postigao puni doprinos u ovoj oblasti.

Shodno navedenom, Ministarstvo je u veoma kratkom roku pokrenulo proceduru raspisivanja dva javna oglasa za popunjavanje pozicija ovlašćenih službenih lica. U prvom navratu je jedan oglas okončan uspješno dok je drugi bio neuspješan tako da je procedura oglašavanja za ovo radno mjesto ponovljena u posljednjem kvartalu 2023.godine i do kraja godine uspješno završena.

4.1. Informacije o radu društava za reviziju dobijene iz Upitnika za ovlašćene revizore/društva za reviziji

U sklopu aktivnosti na pripremi kontrole rada revizora, Ministarstvo je dostavilo upitnike za revizorska društva i revizore sa ciljem prikupljanja informacija o ovlašćenim revizorima i društvima za reviziju, unutrašnjoj organizaciji društava za reviziju, njihovom odnosu sa drugim revizorima, pojedinačnim revizorskim angažmanima i analizi rizika, koje će biti korišćene kao osnova za planiranje budućeg vršenja nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora.

Upitnik sadrži pitanja koja se odnose na opšte informacije o društvima za reviziju (broj revizora, profesionalno iskustvo zaposlenih u društvu, i sl.), informacije o vrstama usluga koje pružaju društva za reviziju, informacije o uspostavljenom sistemu kontrole kvaliteta kao i informacije o pojedinačnim angažmanima koje su ugovoreni u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine.

U registru društava za reviziju Ministarstva finansija je upisano 29 društava za reviziju, koji imaju dozvolu za obavljanje revizije. Kod društava za reviziju, koja su odgovorila na upitnik (njih 27 aktivnih) angažovano je 57 revizora sa licencom izdatom od strane Ministarstva. Dva društva za reviziju nijesu dostavila upitnik iz objektivnih razloga.

Ministarstvo je obradilo informacije prikupljene iz upitnika i pripremilo Informaciju o ključnim pokazateljima aktivnosti društava za reviziju u 2022. godini. Navedena dokumenta su dostavljena Savjetu na način da se obezbijedi povjerljivost podataka.

Na osnovu podataka dobijenih iz upitnika, ukupno je u 2022.godini obavljeno 608 revizorskih angažmana u skladu sa MSR (ISAs), na koje je potrošeno 130.632 radnih časova, odnosno prosječno 215 časova po reviziji.

Tabela 1. Pregled statističkih podataka za period 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine dobijenih na osnovu upitnika za ovlašćene revizore/društva za reviziju

Oblast	Pokazatelj	Broj
Osnovni podaci	Angažovani revizori	57
	Angažmani revizije (ISAs)	528
	Časovi rada za revizije	106.218
	Angažmani pregleda (ISREs)	19
	Časovi za angažmane pregleda	1.637
	Angažmani sa izražavanjem uvjerenja	13
	Časovi za angažmane sa izražavanje uvjerenja	677
	Angažmani povezane usluge	48
	Časovi za povezane usluge	2.920
	Angažmani savjetodavnih usluga	0
	Revizije subjekata od javnog interesa	180
	Ostale revizije	363

Na osnovu podataka dobijenih iz upitnika, 180 angažmana se odnose na subjekte od javnog interesa, a 363 angažmana se odnose na revizije drugih pravnih lica.

Društva za reviziju su izvršila:

- 19 angažmana pregleda (ISREs),
- 13 angažmana sa izražavanjem uvjeravanja (ISAEs),
- 48 angažmana (u skladu sa standardima za povezane usluge – ISRSs).

Revizorska mišljenja

Na osnovu podataka iz Upitnika društva za reviziju/ovlašćeni revizori su izdali 69% pozitivnih mišljenja, 24% mišljenja sa rezervom, dok je ostatak mišljenja bio negativan ili se revizori uzdržali od davanja mišljenja.

Tabela 2. Vrste izdatih revizorskih mišljenja za angažmane ugovorene u periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine

Vrsta mišljenja	Pozitivno mišljenje	Mišljenje sa rezervom	Negativno mišljenje	Uzdržavanje od izražavanja mišljenja
U procentima	69.88 %	24.13 %	2.32 %	3.67 %

Prihodi društava po vrstama revizorskih angažmana

Društva za reviziju su za angažmane ugovorene u 2022. godini prihodovala 6,073,928.85 € od čega se na revizije odnosi iznos od 4,120,643.91 €, odnosno 67.84 %.

Tabela 3. Pregled prihoda društva za reviziju u 2022. godini

		IZNOS U €
Prihodi po raznim vrstama angažmana	Revizije	4,120,643
	Angažmani pregleda	53,388
	Angažmani sa izražavanjem uvjerenja	37,298
	Povezane usluge	470,979
	Računovodstvo i knjigovodstvo	669,690
	Savjetodavne usluge	526,411
	Ostalo	195,516
Ukupni prihodi		6,073,928

Broj osoblja po godinama profesionalnog iskustva

Ukupan broj angažovanog osoblja u društvima za reviziju u 2022. godini je 157, od čega:

- 58 lica sa iskustvom do 5 godina,
- 33 lica sa iskustvom od 6 do 10 godina i
- 66 lica koja imaju više od 10 godina profesionalnog iskustva.

4.2. Realizovane aktivnosti u oblasti nadzora nad radom ovlašćenih revizora i društava za reviziju u toku 2023. godine

Kontrole rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora u 2023. godini su sprovedene na objektivan način i po postupku koji isključuje sukob interesa između ovlašćenog službenog lica i društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora koji je predmet kontrole.

Ovlašćeno službeno lice u postupku kontrole je pregledalo dovoljan broj revizorskih dokumenata, odnosno uzoraka za testiranje radi obezbjeđenja kvalitetne i cjelovite kontrole, primjenjujući Međunarodne standarde revizije i zahtjeve vezane za nezavisnost njihovog rada.

Ovlašćeno službeno lice je nakon obavljenih kontrola sačinilo Zapisnik koji se sastoji od nalaza i zaključka i iste je dostavilo društvima za reviziju, odnosno ovlašćenim revizorima koji su bili predmet kontrole.

U skladu sa utvrđenim Planom kontrole za 2023. godinu, ovlašćeno službeno lice Ministarstva finansija je u toku 2023. godine izvršilo nadzor nad sljedećim društvima za reviziju:

1. Nadzor nad radom društva za reviziju PricewaterhouseCoopers d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćeno službeno lice Ministarstva finansija je sprovedo nadzor nad radom društva za reviziju PricewaterhouseCoopers d.o.o. Podgorica (PIB: 02656337), Bulevar Džordža Vašingtona br.98. Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 25.07.2023. do 25.09.2023. godine.

Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije.

U toku nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

2. Nadzor nad radom društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćeno službeno lice Ministarstva finansija je sprovedo nadzor nad radom društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica (PIB: 02828235), Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.149, Podgorica. Nadzor nad

radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 31.08.2023. do 22.11.2023. godine.

Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije.

U toku nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

3. Nadzor nad radom društva za reviziju Certitudo d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćeno službeno lice Ministarstva finansija je sprovedo nadzor nad radom društva za reviziju Certitudo d.o.o. Podgorica (PIB: 03321193), Marka Miljanova br.46A, Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 20.11.2023. do 27.12.2023. godine.

Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije.

U toku nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

4. Nadzor nad radom društva za reviziju MV Konsalt d.o.o. Podgorica

U skladu sa čl. 49, 50, 51 i 52 Zakona o reviziji (Sl. list CG br. 001/17), ovlašćeno službeno lice Ministarstva finansija je sprovedo nadzor nad radom društva za reviziju MV Konsalt d.o.o. Podgorica (PIB: 02686678), ulica Slobode br.26, Podgorica. Nadzor nad radom društva za reviziju, odnosno ovlašćenih revizora izvršen je u periodu od 6.11.2023. do 08.02.2024. godine.

Rezultati kontrole i zaključci su se odnosili na ispunjenost uslova za obavljanje poslova revizije, kvantitet i kvalitet angažovanih resursa i usklađenost sa MSR, kao i na nezavisnost revizora u obavljanju revizije i obračunavanje naknada za usluge revizije.

U toku nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

U nastavku je dat tabelarni prikaz izvršenja Godišnjeg plana, kao i period vršenja kontrola rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora.

Red.Br	Planirane kontrole	Izvršene kontrole	
1	PricewaterhouseCoopers doo Podgorica	DA	period vršenja 25.07-25.09.2023.
2	BDO doo Podgorica	DA	period vršenja 31.08-22.11.2023.
3	Certitudo doo Podgorica	DA	period vršenja 20.11-27.12.2023.
4	MV Konsalt doo Podgorica	DA	period vršenja 6.11.2023-08.02.2024.
5	Eurorev doo Podgorica	NE	biće predmet nadzora u 2024. godini
6	Racio-mont doo Podgorica	NE	biće predmet nadzora u 2024. godini
7	HLB Mont Audit doo Podgorica	NE	biće predmet nadzora u 2024. godini

Kontrole rada društava za reviziju i ovlašćenih revizora koje su bile planirane Planom kontrola za 2023. godinu a koje iz objektivnih razloga nisu mogle biti obavljene tokom 2023.godine, biće sprovedene u prvoj polovini 2024. godine.

5. MEĐUNARODNA SARADNJA

Savjet za reviziju je tokom 2023. godine značajno intezivirao saradnju sa Svjetskom bankom u oblasti nadzora nad revizijom.

Članovi Savjeta su tokom 2023. godine bili učesnici na 3 događaja koji su bili organizovani od strane Centara Svjetske banke za reformu finansijskog izvještavanja (CFRR) i to:

- Regionalni forum za osiguranje kvaliteta revizije na temu „Poboljšanje kvalitete revizije u zemljama zapadnog Balkana kroz regionalnu saradnju” koji je održan u Beču u maju 2023. godine. Glavni ciljevi prvog Regionalnog foruma za osiguranje kvaliteta revizije su bili: razumjevanje kako Odbor evropskih tijela za nadzor revizije sprovodi procjene adekvatnosi, steći uvid u iskustvo Slovačke republike u implementaciji javnog nadzora revizije, osiguranje kvaliteta u skladu sa odredbama EU-a, itd;
- početkom oktobra 2023. godine u Varšavi je organizovan događaj pod nazivom „Najbolje prakse u nadzoru nad radom revizije i izvršenjem njenih odluka: iskustva Poljske agencije za nadzor nad radom revizije”. Ovaj događaj je bio izvanredna prilika za sticanje znanja i vještina potrebnih za sprovođenje efektivnog nadzora nad društvima za reviziju jer su predstavnici Poljske agencije za nadzor nad radom revizije podijelili svoja iskustva iz prakse kao i metodologiju sprovođenja kontrola;
- Drugi Forum za provjeru kvaliteta revizije "Praktični primjeri javnog nadzora i kontrole kvaliteta revizije" dio puta ka Evropi: Program računovodstvenih reformi i institucionalnog jačanja za mala i srednja preduzeća na zapadnom Balkanu (REPARIS za mala i srednja preduzeća) za Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Kosovo, Crnu Goru, Severnu Makedoniju i Srbiju. Ovaj događaj je početkom novembra održan u Skoplju gdje su pretstavljeni praktični primjeri javnog nadzora i kontrole kvaliteta revizije.

Prethodno pomenuti događaji i saradnja koju smo ostvarili sa Svjetskom bankom na polju nadzora nad revizijom je od izuzetnog značaja za Crnu Goru koja teži i predano radi na uspostavljanju efektivnog sistema nadzora nad revizijom koji će u konačnom da poveća kvalitet revizorskih angažmana i izvještaja i na taj način poveća povjerenje stakeholdera, zainteresovanih investitora i sveukupne javnosti u rad revizije.

Takođe, tokom učešća na gore pomenutim događajima, Savjet je uspostavio vrlo blisku saradnju sa tijelima za nadzor iz zemalja regiona (Srbija, Sjeverna Makedonija, Bosna i Hercegovina, Albanija) ali i zemalja EU (Poljska, Slovačka, Rumunija, Bugarska, Republika Irska, Vels, itd).